

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci v Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Jana Dvořáka a soudců Aleše Korejtky a Petry Venclové, ve věci

žalobce:

a) M. B.

b) M. B.

oba zastoupeni advokátem Janem Lipavským
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

proti

žalovanému:

Ministerstvo zemědělství ČR, IČ 00020478

sídlem Těšnov 65/17, 117 05 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 2. 2018, č. j. 3869/2018-MZE-15111,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 27. 2. 2018, č. j. 3869/2018-MZE-15111, sp. zn. 59VH2798/2018-15111, se ve výroku II ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen do 60 dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku nahradit žalobci b) k rukám zástupce žalobce b) náklady řízení ve výši 10.328 Kč.
- III. Žaloba žalobce a) proti výroku I Ministerstva zemědělství ze dne 27. 2. 2018, č. j. 3869/2018-MZE-15111, sp. zn. 59VH2798/2018-15111, se zamítá.

- IV. Žalobce a) nemá vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému se vůči žalobci a) právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím Krajského úřadu Pardubického kraje (dále též „krajský úřad“ či „správní orgán prvního stupně“) ze dne 5. 12. 2017, sp. zn. Sp KrÚ 66043/2017 OŽPZ OVH, č. j. KrÚ 76873/2017, bylo na základě žádosti Povodí Labe, státního podniku, se sídlem v ul. Víta Nejedlého 951, Hradec Králové, v souladu s ustanovením § 8 odst. 1 písm. a) bodem 2. zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „vodní zákon“), povoleno navýšení odtoku z vodní nádrže Seč ve výši 9 m³/s v úseku toku Chrudimky od profilu hráze nádrže Seč přes vyrovnávací nádrž Padrty až do Mezisvětí. Toto krátkodobé navýšení odtoku z vodní nádrže Seč bylo povoleno v časovém rozsahu od 11.00 hodin do 15.00 hodin pro provedení vodácké akce Odemykání Chrudimky (s termínem konání dne 31. 3. 2018) a Zamykání Chrudimky (s termínem konání dne 15. 9. 2018).
2. Hráz vodní nádrže Seč (dále též „VD Seč“) je umístěna na řece Chrudimce, ř. km 50,722, č. hydrologického pořadí 1-03-03-025, č. hydrogeologického rajónu 653 (Kutnohorské krystalinikum a Železné hory), obec Seč, okres Chrudim, kraj Pardubický, JTSK (Krovak) orientačně: X = - 1 082 039; Y = - 658 747.
3. Povolení bylo v souladu s ustanovením § 9 odst. 1 vodního zákona podmíněno dodržáním následujících podmínek:
 - Nadlepšení odtoku z nádrže Seč bude provedeno dne 31. 3. 2018 a dne 15. 9. 2018 v čase od 11.00 hod. do 15.00 hod. na $Q = 9 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ za účelem uspořádání vodácké akce v úseku řeky Chrudimky od hráze VD Seč přes vyrovnávací nádrž Padrty do Mezisvětí.
 - Konkrétní způsob manipulace bude stanoven po dohodě mezi provozovatelem nádrže Seč (Povodí Labe, s. p.), provozovatelem špičkové VE Seč (Czech Hydro, s.r.o.) a provozovatelem MVE na vyrovnávací nádrži Padrty (p. Klečka), a to s přihlédnutím k aktuální hydrologické situaci.
 - V případě průtoků převyšujících hltnost špičkové VE Seč se bude manipulovat podle ustanovení manipulačního řádu pro VD Seč bez ohledu na požadavky pořadatele vodácké akce. Při nedostatku vody, kdy nebude možné potřebné množství vody v nádrži zadržet, bude na akci po domluvě s pořadatelem vypouštěn průtok nižší, případně může být omezena doba trvání nadlepšení, v krajním případě může být jakékoliv nadlepšování zrušeno.
 - Pořadatel si 14 dní před zahájením vodácké akce ověří dotazem na vodohospodářském dispečinku, zda a v jakém rozsahu je voda v nádrži pro zabezpečení vodácké akce zajištěna.
4. Rozhodnutí krajského úřadu bylo žalobci a) doručeno dne 7. 12. 2017, žalobci b) dne 21. 12. 2017. Dne 22. 12. 2017 obdržel správní orgán prvního stupně společné včasné odvolání žalobců a) a b). Společné odvolání bylo učiněno v elektronické podobě žalobcem a) a bylo opatřeno elektronickým podpisem žalobce a), avšak nebylo opatřeno elektronickým podpisem žalobce b). Rovněž nebyla předložena plná moc k zastupování žalobce b) žalobcem a). Dne 1. 2. 2018 obdržel žalovaný plnou moc udělenou dne 31. 1.

2018 žalobcem b) žalobci a) k zastupování v předmětném řízení. Vzhledem k tomu, že odvolání podal žalobce a) jménem žalobce b) již dne 22. 12. 2017, tedy v době, kdy dle názoru žalovaného nebyl oprávněn zastupovat žalobce b), který mu plnou moc udělil až dne 31. 1. 2018, zamítl žalovaný výrokem II rozhodnutí ze dne 27. 2. 2018, č. j. 3869/2018-MZE-15111, sp. zn. 59VH2798/2018-15111, odvolání žalobce b) podané žalobcem a) jako odvolání nepřípustné. Odvolání žalobce a) pak žalovaný věcně projednal a následně výrokem I rozhodnutí ze dne 27. 2. 2018, č. j. 3869/2018-MZE-15111, sp. zn. 59VH2798/2018-15111, jako nedůvodné zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

4. Žalobci a), b) nebyli s rozhodnutím žalovaného spokojeni a obrátili se na správní soud [žalobci a), b) přitom v soudním řízení správním dle ustálené judikatury nemají postavení nerozlučných společníků (z poslední doby srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 7 As 318/2016 - 59, bod 13)]. Žalobce b) se domáhal zrušení výroku II žalobou napadeného rozhodnutí (ostatně jiný výrok se ho ani nedotýkal), kterým bylo jeho odvolání jako nepřípustné zamítnuto, přičemž v žalobě namítal, že odvolání mělo být věcně posouzeno, neboť bylo podáno včas a osobou k tomu oprávněnou, jak plyne z plné moci, jež byla na základě výzvy žalovanému předložena.
5. Žalobce a) v žalobě namítal, že navýšení odtoku z vodní nádrže Seč ve výši 9 m³/s po dobu čtyř hodin (dvakrát ročně) odporuje zásadám vyjádřeným v §1 a 5 vodního zákona, zejména zásadě ochrany vodních zdrojů a hospodárného využívání vodních zdrojů, odporuje též manipulačnímu řádu vodního díla a nerespektuje účel vodního díla.
6. Dále žalobce a) uvedl, že *„si je vědom toho, že výroba elektrické energie při využití vodních zdrojů je značným způsobem závislá na klimatických podmínkách a počasí, přesto má za to, že existenci manipulačního řádu vodního díla Seč byla nastaveno jeho legitimní očekávání ohledně vazby mezi aktuálním množstvím vody a fungováním vodního díla“*, přičemž toto legitimní očekávání bylo povolením navýšení odtoku z vodní nádrže Seč ve výši 9 m³/s po dobu čtyř hodin (dvakrát ročně) narušeno.
7. Nadto žalobci a) vzniká újma, neboť po dobu trvání vodácké akce (celkem 8 hodin ročně) nemůže vyrábět elektrickou energii (jedná se o ztrátu cca 4.655,- Kč za jednu akci bez DPH) a musí se věnovat obsluze elektrárny a *„hlídání pozemků“* (vodáci žalobcům v minulosti *„keradli do lodiček dřevo“*), v důsledku čehož se nemůže oddat užitečnějším činnostem, např. rodině. Celkově žalobce vyčíslil v penězích újmu spojenou s jednou vodáckou akcí na cca 10.000 Kč. V této souvislosti žalobce a) poukázal též na to, že se navýšení odtoku z vodní nádrže Seč ve výši 9 m³/s po dobu čtyř hodin (dvakrát ročně) negativně dotýká i mnohých veřejných zájmů. V důsledku odstávky elektrárny bude muset být ekologická energie z jeho vodní elektrárny nahrazena výrobou neekologickou, tj. *„spalováním uhlí“*, dojde tak k nárůstu CO₂. Kolísáním hladiny vodního toku je též ohrožena vodní fauna a v sázce jsou i životy vodáků (*„možnost utopení z podnapilosti“*, útok *„vyrušených pasoucích se hospodářských zvířat“*), jakož i mravní vývoj dětí (*„nevhodný vzor pro děti“*). Dle žalobce a) není možno přehlížet ani *„zátěž orgánů státní správy“* s vodáckou akcí spojenou (Policie ČR, HZS ČR, *„následně státní zastupitelství, soudy apod.“*). Z výše uvedených důvodů se žalobce a) domnívá, že žalobou napadené rozhodnutí (resp. jeho výrok I) je též v rozporu s principem proporcionality, neboť mimořádné navýšení odtoku z VD Seč a vzduť vodní hladiny Chrudimky způsobí více škod než užitku (*„vodácké akci byl správními orgány přisouzen nepřiměřený význam“*).

8. Ze všech výše uvedených důvodů žalobce a) navrhl, aby soud výrok I žalobou napadeného rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě připustil, že jeho postup ve vztahu k žalobci b) byl „formalistický“ a že se jedná „o pochybení správního orgánu“, nicméně se domnívá, že s ohledem na skutečnost, že odvolání žalobce b) bylo shodné jako odvolání žalobce a), které žalovaný věcně projednal, nedošlo k zásahu do veřejných subjektivních práv žalobce b). Pokud jde o odvolání žalobce a), posoudil žalovaný jeho žalobní námitky jako liché, odkázal odůvodnění výroku I žalobou napadeného rozhodnutí, který je dle jeho názoru nejen věcně správný, ale též zákonný. Závěrem žalovaný navrhl, aby soud žalobu žalobců a), b) jako nedůvodnou zamítl. Až při jednání dne 6. 3. 2019 žalovaný namítl, že žaloba není projednatelná a měla by být odmítnuta, neboť v důsledku písařské chyby pod bodem 4 žaloby vypadlo slovo „zrušil“ a je zde uvedeno pouze „a aby věc vrátil příslušnému úřadu k novému projednání a aby nám přiznal náhradu nákladů řízení“.
10. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“) výroky žalobou napadeného rozhodnutí [přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.)] a dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům:
11. Předně soud připomíná, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek odpovědi na každou námitku, resp. argument (srov. kupř. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05 a IV. ÚS 787/06, III. ÚS 961/09). Rozsah reakce na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry [proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008 – 13, či rozsudek ze dne 8. 8. 2018, č. j. 10 Afs 113/2018 – 76, bod 8)], případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní [což soustavně připouští i Ústavní soud – srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09 (odstavec 4 odůvodnění), usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10 (odstavec 5 odůvodnění), usnesení ze dne 7. 5. 2009, II. ÚS 515/09 (odstavec 6 odůvodnění), či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 – 72, etc.)] - tzn., že na námitky účastníka řízení lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí orgán veřejné moci prezentuje od názoru účastníka řízení odlišný názor, který zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí [tento právní názor akceptoval opakovaně i Nejvyšší správní soud – viz např. rozsudky ze dne 31. 5. 2018, č. j. 2 Afs 290/2017 – 32, bod 48, ze dne 25. 4. 2018, č. j. 2 Afs 345/2017 – 35, bod 38, ze dne 30. 8. 2017, č. j. 2 Azs 179/2017 – 38, bod 21, ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 – 64, bod 61, ze dne 22. 10. 2014, č. j. 6 Ads 237/2014 – 9, bod 37, ze dne 25. 2. 2015, č. j. 6 As 153/2014 – 108, bod 12, ze dne 4. 3. 2015, č. j. 8 Afs 71/2012 – 161, ze dne 16. 4. 2015, č. j. 7 As 169/2014 – 55, etc.]. Implicitně lze vypořádat i důkazní návrhy účastníků řízení (k tomu srov. z poslední doby např. nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. III. ÚS 35/19, bod 62).
12. Dále je vhodné ve vztahu k samotnému soudnímu přezkumu zdůraznit i to, že pojem „úplný přezkum“ (plná jurisdikce) není Evropským soudem pro lidská (srov. rozsudek ze dne 20. 10. 2015 ve věci č. 40378/10 – Fazio Ali proti Spojenému království) vykládán doslova a Evropský soud pro lidská práva se v zásadě spokojí, bude-li přezkum dostatečný

(sufficient review). Je třeba též přihlédnout ke specifikům řízení ve správním soudnictví, v rámci něhož může být skutkový přezkum v zásadě omezený a soudní orgán se může zaměřit spíše na přezkum předchozího řízení než na přijímání skutkových závěrů. Z článku 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod dle Evropského soudu pro lidská práva nevyplývá právo na přístup k soudu, který může nahradit názor správního orgánu svým vlastním názorem; v této souvislosti Evropský soud pro lidská práva zdůrazňuje, že musí být respektována zejména rozhodnutí správních orgánů založená na vhodnosti (expediency), která jsou mnohdy přijímána ve specializovaných oblastech práva (srov. např. Bryan proti Spojenému království, č. 19178/91, rozsudek ze dne 22. 11. 1995, § 47).

13. Nyní k samotnému přezkumu.

14. K namítané absenci petitu je třeba nejprve uvést, že přepjatý formalismus při posuzování náležitostí žaloby ve správním soudnictví - a stejně tak i jakýchkoliv jiných procesních úkonů účastníků řízení - naprosto neodpovídá principu materiálního právního státu, ale ani samotnému poslání soudnictví. Soudy jsou nezávislé a nestranné státní orgány, které usilují o nalezení spravedlnosti rozhodováním v konkrétních věcech a které nemohou odmítnout zabývat se určitou věcí ze zcela formálních či spíše formalistických důvodů, ale pouze z takových příčin, které poskytování soudní ochrany skutečně vylučují. Při výkladu mezi práva na spravedlivý proces, stanovených soudním řádem správním (např. náležitosti žaloby, lhůta pro její podání, procesní podmínky), je v souladu s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nezbytné šetřit jejich podstaty a smyslu a nezneužívat je k jiným účelům, než pro které byly stanoveny. Nabízejí-li se přitom dvě interpretace, z nichž jedna hovoří ve prospěch výkonu práva na spravedlivý proces a druhá proti němu, musí soud vždy zvolit výklad první (srov. rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, publikované pod č. 534/2005 Sb. NSS).

15. Ze žaloby je prima vista zřejmé, že žalobci a), b) nesouhlasí s výroky žalobou napadeného rozhodnutí, které se jich týkají [žalobce a) s výrokem I, kterým bylo jeho odvolání jako nedůvodné zamítnuto, žalobce b) s výrokem II, jímž bylo jeho odvolání zamítnuto jako nepřípustné]. Ze zákona ostatně vyplývá jen jedno možné rozhodnutí soudu (dle § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.), pokud shledá žalobu důvodnou, a to že napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí žalovanému k dalšímu řízení (nicotnost rozhodnutí správního orgánu tvrzena nebyla a žaloba též nesměřovala proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt). Nikdo racionálně uvažující proto nemůže tvrdit, že bez doplnění požadovaných náležitostí by soud nepochopil, co je v této věci předmětem řízení a čeho chtějí žalobci a), b) žalobou dosáhnout (srov. shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2009, č. j. 6 Ads 62/2009 - 27). Žalovaným poněkud opožděně [až při jednání (nikoliv např. ve vyjádření k žalobě)] zdůrazněné nedostatky petitu tedy projednání žaloby nebrání.

16. Pokud jde žalobu žalobce b), je třeba nejprve připomenout, že v případě rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost nebo nepřípustnost se odvolací orgán věcně nezabývá podaným odvoláním, posuzuje pouze jeho včasnost nebo přípustnost. Odvolací orgán, který dospěje k závěru, že se jedná o opožděné nebo nepřípustné odvolání, neprovádí přezkum odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu prvého stupně nad rámec toho, že se z moci úřední zabývá otázkou, zda opožděné nebo nepřípustné odvolání neodůvodňuje obnovu řízení, vydání nového rozhodnutí či přezkoumání odvoláním napadeného rozhodnutí v přezkumném řízení. V žádném případě však již takové

pravomocné rozhodnutí správního orgánu prvního stupně netvoří jednotu s rozhodnutím nadřízeného správního orgánu (proto není okruh účastníků řízení před odvolacím správním orgánem totožný s okruhem účastníků řízení před správním orgánem prvního stupně), jímž je odvolání směřující proti tomuto pravomocnému rozhodnutí zamítnuto jako opožděné nebo nepřipustné (aniž by ovšem bylo odvoláním napadené rozhodnutí zároveň potvrzeno). Těmito skutečnostmi je determinován i rozsah soudního přezkumu. V případě žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání jako opožděného nebo nepřipustného je tudíž správní soud oprávněn zkoumat v mezích žalobních bodů pouze to, zda se skutečně jednalo o opožděné nebo nepřipustné odvolání, a zda tedy žalobce byl zkrácen na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu (shodně srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 10As 149/2015 - 35, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2016, č. j. 2 As 255/2015 - 36). Věcnými námitkami ohledně nezákonnosti správního rozhodnutí či předcházejícího řízení se správní soudy zabývat nemohou (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2018, č. j. 2 As 328/2016 - 96, bod 36). Pokud krajský soud dospěje k závěru, že odvolání bylo po právu zamítnuto jako nepřipustné nebo opožděné, žalobu zamítne, v opačném případě rozhodnutí odvolacího správního orgánu zruší a věc vrátí žalovanému k dalšímu řízení (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2008, č. j. 8 As 51/2006 - 105, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 8 As 51/2006 - 112, ze dne 27. 11. 2008, č. j. 2 As 53/2007 - 111, ze dne 23. 12. 2009, č. j. 5 As 105/2008 - 135, a ze dne 31. 7. 2018, č. j. 5 As 228/2017 - 32, bod 33).

17. V daném případě bylo důvodem zamítnutí odvolání žalobce b) to, že jeho jménem podal odvolání žalobce a) dne 22. 12. 2017, plnou moc k zastupování mu však žalobce b) udělil až dne 31. 1. 2018. Žalovaný si však neuvedl, že datum sepsání plné moci (která je pouze dokladem o existenci vztahu založeného dohodou o plné moci) není rozhodující především s ohledem na princip, že pokud účastník předloží plnou moc dodatečně, jsou jím tak schváleny i ty úkony učiněné v řízení zástupcem účastníka, k nimž došlo před podpisem plné moci [srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 2 As 9/2007 - 54, či - mutatis mutandis - rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 11. 12. 1997, sp. zn. 2 Cdon 495/97, publikované v Soudní judikatuře pod označením SJ 40/1998, v němž byl přijat závěr: „*Jestliže zástupce účastníka předloží soudu k průkazu zastoupení při podání odvolání procesní plnou moc vystavenou až po dni podání odvolání, je tím nedostatek průkazu zastoupení zhojen. Odmítnout odvolání jako podané osobou neoprávněnou z tohoto důvodu nelze.*“; shodně srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 11. 2009, sp. zn. 23 Cdo 3294/2009]. Bude-li proto správnímu orgánu předložena písemná plná moc, která byla udělena až po té, co zmocněnec již za účastníka provedl některé úkony (například podal odvolání), je tím nedostatek plné moci zhojen a byly tak schváleny i ty úkony učiněné v řízení zástupcem účastníka, k nimž došlo před podpisem plné moci (srov. - mutatis mutandis - nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 1. 2015, sp. zn. II.ÚS 3144/14). Lze tedy uzavřít, že zamítnutím včasného odvolání žalobce b) jako nepřipustného žalovaný žalobce b) zkrátil na právu na provedení odvolacího přezkumu. Není přitom podstatné, že se odvolací námitky žalobce b) shodovaly s odvolacími námitkami žalobce a), jehož odvolání bylo věcně projednáno. Žalobci a), b) vystupovali v řízení samostatně a každý z nich měl právo na věcné posouzení svého odvolání, přičemž správnímu soudu nepřislouží spekulovat o tom, jak by žalovaný o odvolání žalobce b) rozhodl, pokud by ho v rozporu se zákonem jako nepřipustné nezamítl.

18. Z výše uvedených důvodů soud na základě žaloby žalobce b) zrušil rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 27. 2. 2018, č. j. 3869/2018-MZE-15111, sp. zn. 59VH2798/2018-15111, v žalobcem b) napadeném výroku II a věc v tomto rozsahu vrátil žalovanému k dalšímu řízení (výrok I; § 78 odst. 4 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem b) a žalovaným rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. a úspěšnému žalobci b) podle obsahu spisu přiznal proti žalovanému, který ve vztahu k žalobci b) úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před krajským soudem tvořených:
- a) odměnou advokáta za 2 úkony právní služby [převzetí a příprava zastoupení, účast na jednání před soudem; § 7 bod 5. ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 12 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb.] ve výši 4.960 Kč (2 x 2.480 Kč),
 - b) paušální náhradou hotových výdajů advokáta za 2 úkony právní služby po 300 Kč ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.),
 - c) náhradou cestovních výdajů (§ 13 odst. 1, 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.) za cestu z Hradce Králové do Pardubic a zpět osobním automobilem s průměrnou spotřebou pohonných hmot 5,5 l BA 95 na 100 km při ceně pohonné hmoty (dle vyhl. č. 333/2018 Sb.) 33,10 Kč/l a sazbě základní náhrady za používání silničních motorových vozidel 4,10 Kč/km, náhradou za promeškaný čas (cesta z Hradce Králové do Pardubic a zpět - 50 km) za 2 půlhodin po 100 Kč (§ 14 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.); celkem činí cestovní náhrady a náhrada za promeškaný čas 496 Kč,
 - d) daní z přidané hodnoty (21 %) ve výši 1.272 Kč, neboť advokát žalobce b) je plátcem této daně (§ 57 odst. 2 s. ř. s.),
 - e) zaplaceným soudním poplatkem za podání žaloby ve výši 3.000 Kč.
19. Celkem činí náklady soudního řízení žalobce b) 10.328,- Kč. Platební místo bylo určeno v souladu s § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., přiměřená lhůta ke splnění povinnosti uložené výrokem II pak v souladu s § 160 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s 64 s. ř. s.
20. K žalobě žalobce a) je vhodné nejprve uvést, že soudy ve správním soudnictví poskytují ochranu veřejným subjektivním právům (§ 2 s. ř. s.), aktivní procesní žalobní legitimaci má pak ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), případně ten, kdo tvrdí, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí (§ 65 odst. 2 s. ř. s.). Žalobce tak může tvrdit pouze porušení svých subjektivních práv, nemůže úspěšně namítat zásah do práv jiného subjektu či zásah do veřejných subjektivních práv neurčených osob (veřejnosti), žaloba podaná podle § 65 s. ř. s. není actio popularis. Aktivní legitimaci k podání žaloby ve veřejném zájmu soudní řád správní přiřknul pouze veřejnému ochránci práv a nejvyššímu státnímu zástupci.
21. Lze tedy shrnout, že žalobci a) zásadně nepřísluší uplatňovat námitky směřující k ochraně veřejných zájmů [např. zájmu na ochraně životního prostředí (tento veřejný zájem ostatně v řízení chránila Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a dospěla k závěru, že záměrem nebudou dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny, a proto nebylo se třeba zabývat žalobcem a/ tvrzenými škodami na životním prostředí, např. zvýšenou produkcí CO₂, vlivem kolísání vodní hladiny na vodní faunu apod.), zájmu na řádném fungování orgánů státní správy či soudů, zájmu na nerušeném mravním vývoji dětí apod.] a žalobce a) ani

nemůže s úspěchem namítat zásah do práv jiných osob (např. do práv jiných provozovatelů malých vodních elektráren, do práva na život a zdraví vodáků etc.). Ze stejných důvodů žalobci a) nepřísluší hodnotit dodržování zásady ochrany vod a jejich hospodárného využívání ze strany jiných subjektů, neboť vodoprávní dozor vykonávají příslušné vodoprávní úřady, jejichž kompetenci si žalobce a) nemůže, resp. nesmí přisvojovat. Pokud by soud přiznal těmto námitkám žalobce a) relevanci a věcně se jimi zabýval, dostal by se žalobce a) z pozice žalobce namítajícího zkrácení svých veřejných subjektivních práv do pozice univerzálního strážce zákonnosti ve veřejné správě. Takové postavení mu však nepřísluší. Žalobce není garantem zákonnosti rozhodování správních orgánů (resp. zákonnosti vůbec) a není ani subjektem, který by byl oprávněn podat žalobu ve veřejném zájmu (viz § 66 s. ř. s.). Nikoliv veškerá činnost (případně veškeré pochybení) veřejné správy je podrobena soudní kontrole ze strany fyzických a právnických osob, ale pouze ta, kdy činnost správy přesáhne do jejich veřejných subjektivních práv (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010 – 71).

22. Dále platí, že rozsah skutečností, které je žalobce v řízení před správními orgány a v řízení před krajským soudem oprávněn namítat, se primárně odvíjí od důvodu jeho účastenství v řízení před správním orgánem (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011 – 159), jímž je v projednávané věci vlastnictví a provozování malé vodní elektrárny.
23. Fyzická nebo právnická osoba, která má platné povolení k nakládání s vodami, je oprávněna nakládat s vodami v rozsahu a k účelu po dobu uvedenou v platném povolení (§ 8 odst. 2 vodního zákona). Na základě povolení k nakládání s vodami však nevzniká vodoprávnímu úřadu, správci vodního díla nebo vlastníku vodního díla povinnost náhrady oprávněným osobám za nemožnost nakládat s vodami v maximálním povoleném množství a s určitými vlastnostmi (§ 11 odst. 2 vodního zákona). Taktéž samotný manipulační řád VD Seč nezakládá žalobci a) jakákoliv práva (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2009, č. j. 5 As 82/2008 – 107) ani legitimní očekávání. Jestliže tedy žalobce a) nemá žádné subjektivní právo na odtok z vodní nádrže Seč umožňující mu v průběhu roku nepřetržitě vyrábět elektrickou energii, nemůže být změnou odtoku po dobu osmi hodin ročně do tohoto jeho neexistujícího práva neoprávněně zasaženo (natož pak „neproporcionálně“) a nemůže zde být řeč o možnosti vzniku škody v důsledku „nevýroby“ (a proto bylo zcela nadbytečné v tomto směru provádět jakékoliv dokazování). Ostatně provoz malé vodní elektrárny [která představuje významný zásah do hydrologického režimu každého toku a v naprosté většině případů představuje silný negativní vliv na rybí osídlení v části toku (srov. např. <http://vodnitoky.ochranaprirody.cz/migracni-bariery-a-mve-male-vodni-elektrarny/>)] je závislý zejména na přírodních podmínkách, a proto z povahy věci ani nelze zachovat neměnné a stále optimální podmínky pro provozování malé vodní elektrárny. Změna hladiny vodního toku je přirozenou záležitostí a pro provozovatele malé vodní elektrárny není ničím výjimečným, a proto ničím výjimečným nejsou ani činnosti a náklady se změnou hladiny vodního toku spojené. Žádná vodní elektrárna, i když je její provoz zcela automatizován, se bez dozoru a obsluhy neobejde. Za škodu tudíž nelze považovat náklady spojené s obsluhou zařízení, s údržbou zařízení a s odstraňováním naplaveniny apod. Ostatně povinnost udržívat vodní dílo v řádném stavu, provádět na vlastní náklad u vodního díla technickobezpečnostní dohled a odstraňovat předměty a hmoty zachycené či ulpělé na vodních dílech (atd.) patří mezi základní povinnosti vlastníka vodního díla (srov.

§ 59 odst. 1 vodního zákona), nejedná se o nějakou nadstandardní aktivitu. Vyjmenované povinnosti jsou navíc v případě žalobce a) kompenzovány možností využívat res communis omnium (resp. energii vodního toku) a ziskem z provozu malé vodní elektrárny. K nářkům žalobce a) nad tím, že je nucen se věnovat péči o vodní dílo na úkor své rodiny, lze uvést pouze to, že vlastnictví zavazuje (čl. 11 odst. 3 Listiny základní práv a svobod). Pokud žalobce a) již nechce povinnosti spojené s vlastnictvím vodního díla plnit, může své vlastnické právo převést na jiného.

24. Žalobcem a) tvrzené delikt ní jednání účastníků vodáckých akcí nijak přímo nesouvisí s předmětem řízení, z něhož žalobou napadené rozhodnutí vzešlo (navýšení odtoku z VD Seč dvakrát ročně po dobu 4 hodin), ze strany žalobce a) se navíc jedná o ničím nepodloženou spekulaci. Pouze pro úplnost na tomto místě soud dodává, že byť žalobce a) v žalobě popisoval řadu negativních dopadů dvou výše zmíněných čtyřhodinových vodáckých akcí do jeho práv a do osobního života, při jednání dne 6. 3. 2019 nebyl schopen s jistotou říci, zda se obě vodácké akce (jarní i podzimní) v roce 2018 uskutečnily, což svědčí o tom, že se o tak zásadní zásah do jeho právní sféry nejedná, neboť jinak by si konání těchto akcí nepochybně pamatoval.
25. K namítanému porušení manipulačního řádu je třeba nejprve uvést, že manipulační řád je obecný dokument obsahující základní požadavky, zásady a pokyny pro manipulaci s vodou na vodním díle [srov. § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona a vyhlášku č. 216/2011 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl]. Manipulační řád z povahy věci nemůže předvídat všechny situace, které mohou v souvislosti s provozem (plněním funkcí) vodního díla nastat (a ani to právní úprava nevyžaduje), a proto § 8 odst. 1 vodního zákona umožňuje vodoprávnímu úřadu po provedeném řízení, v němž jsou posuzovány jednotlivé dotčené zájmy, povolit na žádost vlastníka vodního díla mimořádnou manipulaci [např. podle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 2., popř. bodu 5. vodního zákona]. Na postupu správních orgánů v nyní projednávané věci proto soud neshledává nic protizákonného.
26. Soud nesouhlasí ani s tím, že umožnění realizace vodáckých akcí odporuje účelu vodního díla. Vodní nádrž Seč je multifunkční vodní dílo, jehož základním účelem je (obecně) management vody v krajině, přičemž tento účel je naplňován převážně mimo vlastní vodní dílo. Výše uvedené platí obdobně i pro ostatní funkce vodního díla, např. pro energetické využití vypouštěné vody z nádrže či pro funkci rekreační (využití vody k rekreaci, vodním sportům, sportovnímu rybaření etc.). Umožnění realizace vodáckých akcí Odemykání Chrudimky a Zamykání Chrudimky proto není v rozporu účelem vodní nádrže Seč, která má sloužit lidem (nikoliv pouze jednomu či dvěma vybraným jedincům) a uspokojovat jejich potřeby.
27. Nelze souhlasit ani s tím, že by správní orgány v řízení dostatečně nezohlednily vzájemně si konkurující zájmy. Předně je nutno zopakovat, že žalobou napadeným rozhodnutím bylo povoleno pouze krátkodobé (2 x 4 hodiny/rok) navýšení odtoku z vodní nádrže Seč, přičemž pro zmíněné nakládání s povrchovými vodami byly v zájmu ochrany veřejných zájmů stanoveny podmínky. Konkrétní způsob manipulace bude pak stanoven po dohodě s provozovateli vodních elektráren (špičková VE Seč a MVE na vyrovnávací nádrži Padrtý) tak, aby byl efektivně využit vypouštěný odtok k energetickým účelům a k vyrovnání průtoků ve vodním toku Chrudimce (nejedná se tedy o opatření odporující účelu vodního zákona). Zájmy ochrany přírody a krajiny nebudou taktéž negativně dotčeny, jak výslovně

uvedla Agentura ochrany přírody a krajiny ČR ve svém stanovisku ze dne 27. 11. 2017. Uvedené opatření se též nijak nepřiměřeně nedotýká zájmů provozovatelů malých vodních elektráren na Chrudimce, což je zřejmé i z toho, že nikdo z pěti dalších provozovatelů vodních elektráren na řece Chrudimce v řízení neuplatnil žádné připomínky či námitky. K tvrzeným zásahům do práv žalobce a) odkazuje soud na to, co bylo uvedeno pod body 23 a 24, a dodává, že žalobce a) v průběhu vodoprávního řízení neprokázal, že by mu v minulosti objektivně vznikla nějaká újma v důsledku krátkodobého navýšení odtoku z VD Seč. Ani v řízení před soudem [vyjma vlastních výpočtů, které nejsou ničím jiným než nepodloženým tvrzením žalobce (tedy nikoliv důkazním prostředkem)] žádný konkrétní důkaz nejen nepředložil, ale ani neoznačil (k možnosti vzniku škody v důsledku „nevýroby“ viz bod 23). Znovu je třeba na tomto místě zopakovat, že žalobce a) provozuje vodní dílo na vodním toku, kde nepanují neměnné a stále optimální podmínky pro provozování povolené činnosti - provoz malé vodní elektrárny, kolísání hladiny je jevem, s nímž musí provozovatel (vlastník) malé vodní elektrárny počítat (jedná se o „daň“ za možnost využívat energii vody k podnikání), a proto jednorázové několikahodinové zvýšení hladiny vodního toku v důsledku navýšení odtoku z jiného vodního díla nelze považovat za nepřiměřený zásah do jeho práv.

28. Lze tedy uzavřít, že základní žalobní námitky žalobce a) nebyly důvodné, a proto soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok III).
29. Žalobce a) nebyl v řízení úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario), úspěšnému žalovanému ve vztahu k žalobci a) žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly [náhradu nákladů spojených s účastí pracovníků správního orgánu u jednání správního soudu soud dle § 60 odst. 7 s. ř. s. procesně úspěšnému správnímu orgánu zásadně nepřiznává (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, čj. 7 Afs 11/2014-47)], a proto soud (za použití § 60 odst. 7 s. ř. s.) rozhodl (výrok IV), že žalobce a) nemá vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému se vůči žalobci a) právo na náhradu nákladů řízení se nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 13. března 2019

Jan Dvořák v. r.
předseda senátu